

Friluftslivets fellesorganisasjon

Adresse: Nedre Slottsgate 25, 0157 OSLO
Telefon: 23 31 09 80, Telefaks: 23 31 09 89, E-post: post@frifo.no
Nettsted: www.frifo.no
Org. nr.: 971 262 834, Bankgiro: 7154.05.51671

Direktoratet for naturforvaltning
Postboks 5672 Sluppen
N-7485 Trondheim

Oslo, 23.4.2010

INNLANDSFISKEFORVALTNING 2010-2015 - HØRINGSUTTALELSE

Vi viser til deres brev av 5.3.2010 angående høring av forlag til innlandsfiskeforvaltningen og strategisk plan for perioden 2010-2015.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) representerer de 13 største friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen over ½ million medlemskap. En av hovedoppgavene til FRIFO er å ivareta allemannsretten og det enkle og naturvennlige friluftslivets vilkår i Norge, herunder naturgrunnlaget for å drive friluftsliv.

Behov for ny strategisk plan for innlandsfiskeforvaltning

Forvaltningen står ovenfor nye muligheter og utfordringer knyttet til beskyttelse og bruk av vann og vassdragsressursene. På den ene siden truer ødeleggelse av leveområder og spredning av fremmede arter livet i vann og vassdrag, og på den andre siden står vi ovenfor betydlige endringer i rammevilkårene for forvaltningen i forbindelse med bl.a. forvaltningsreformen, gjennomføring av vannforskriften, vilkårsrevisjon av eldre vasskraftverk og for å nå målsettinger etter Lov om naturmangfold.

Å sikre naturgrunnlaget for samfunnsnyttig bærekraftig virksomhet

Den generelle samfunnsutvikling fører til et stadig sterkere press på naturen. Mulighetene til å drive friluftsliv svekkes kontinuerlig ved at attraktive naturområder reduseres i størrelse og kvalitet, og gjenværende områder gjøres vanskeligere tilgjengelig. FRIFO mener derfor det nå er svært viktig at vi benytter gjennomgangen av situasjonen og strategiene som et sentralt virkemiddel for å stanse en videre forringelse og for å oppnå miljøforbedringer i vann og vassdrag. Dette er viktig for friluftslivet, som er en viktig del av norsk kulturarv og som også står sentralt i det helseforebyggende arbeidet i Norge.

Gjennomføring av vannforskriften

Vanddirektivet har som hovedformål å sørge for at landene beskytter og om nødvendig forbedrer miljøstatusen i alle vannforekomster slik at man oppnår en bærekraftig vannforvaltning. For å lykkes med dette må vannregionmyndighetene utarbeide gode helhetlige planer som ser forvaltningen av flere vann og vassdrag i samme vannområdet under ett. Dette vil sikre en viss sentral koordinering av forvaltningen, som vil være nødvendig for å sikre de miljømessige krav den moderne miljøforvaltningen stiller (bl.a. § 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning) i Lov om naturmangfold).

Norsk natur inneholder mange ulike typer vann og vassdrag, både lakseførende vassdrag, viktige storørretvassdrag og andre vann og vassdrag med store og viktige natur- og friluftslivsverdier og kvaliteter. De har alle krav på en forsvarlig gjennomgang i tråd med endrede rammevilkår for forvaltningen.

Ved en eventuell prioritering av visse typer vann og vassdrag, vil FRIFO påpeke at vann og vassdrag med kalkingsprosjekter bør gis prioritet. Det brukes betydelige statlige midler i de nasjonale kalkingsprosjektene for å sikre en tilfredsstillende vannkvalitet og motvirke de negative effektene av forsuring. Det er i forbindelse med disse prosjektene utført en omfattende faglig og politisk vurdering både av selve kalkingsvirksomheten og av hvilke vann og vassdrag som skal kalkes.

Hensyn til naturmiljø og friluftsliv og tilrettelegging for medvirkning

For friluftslivet er forvaltningen av naturmiljøet, herunder vann- og vassdragslandskapet svært viktig for friluftslivsopplevelsen. Det er derfor avgjørende at det tas tilstrekkelig hensyn til disse verdiene i gjennomgangen av situasjonen og strategiene videre. Forvaltningsplanen må sees i sammenheng med gjennomføring av vannforskriften, Lov om naturmangfold og vilkårsrevisjonen av eldre vasskraftverk. I denne sammenheng vil det måtte vurderes ulike tiltak i forhold til bevaring og restaurering av fiskens leveområder gjennom minstevannsføring, magasindisponering, erosjonssikring, terskelbygging, biotopjustering, fiskeutsetting, rognplanting, fisketrapper etc., bidrag til kulturminnevern i vann og vassdrag og naturfaglige undersøkelser.

For å sikre at natur- og friluftslivsinteressene blir tilstrekkelig ivaretatt i gjennomgangen er det viktig at det legges opp til en reell medvirkning fra natur- og friluftslivsorganisasjonene, herunder Forum for natur og friluftsliv (FNF) og Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF). Nettopp natur- og friluftslivsorganisasjoner vil sitte på betydelig kompetanse om fisket, og kunnskap om fysiske og biologiske forhold lokalt, regionalt og sentralt. Å involvere disse vil være i tråd med bl.a. § 8 (kunnskapsgrunnlaget) i Lov om naturmangfold.

Natur- og friluftslivsorganisasjonene, særlig representert ved NJFF, driver i dag mange ulike tiltak og prosjekter for å bevare og utvikle fiskebestandene og forbedre og informere om fiskemulighetene. Strategien må fortsatt være at organisasjonene fortsetter og videreutvikler dette arbeidet hvor de innehar mye erfaring og stor kompetanse. Organisasjonene innehar også en naturlig rolle i arbeidet med tiltaksprogram, tiltaksanalyser og vannforvaltningsplaner.

Høringsutkastet påpeker at alle aktørene må ha tilgang på den samme informasjonen. Nettbaserte tjenester skal overføre informasjon mellom aktørene og bidra til kompetanseheving. Disse tjenestene skal samordnes og tilrettelegges, og det er avgjørende at natur- og friluftslivsorganisasjonene deltar i dette arbeidet. Bl.a. har NJFF flere nettsider med ulik informasjon som vil være aktuell i denne sammenheng, i tillegg til at involvering fra organisasjonene vil bidra til at tjenestene blir brukervennlige for allmennheten.

Som det står i høringsutkastet er fisketurer en av de aller viktigste friluftslivsaktivitetene i Norge. Innlandsfiskressursene har potensial til å gi grunnlag for mer omfattende fritidsfiske og for næringsgrunnlag, herunder fisketurisme. Deltakelsen i fisket har imidlertid gått ned siden 1970-tallet, særlig blant yngre aldersgrupper. Dette kan føre til mindre interesse for å ta vare på fiskebestandene, deres leveområder og naturverdier generelt. For å motvirke dette er det viktig at støtte til natur- og friluftsgeselskaper som driver tiltak for motivasjon, rekruttering og opplæring prioriteres. FRIFO understreker som det står i høringsbrevet er det i tillegg er svært viktig å opprettholde en enkel og billig tilgang til gode fiskevann og elvestrekninger slik at fisket fortsatt kan være en friluftaktivitet som fremstår som åpen for alle.

Økonomiske midler til innlandsfiskeforvaltningen

Engasjementet fra miljøene som tok seg av mye av det praktiske fiskestallarbeidet har sunket etter bortfallet av fiskeravgiften. Det finnes betydelig politisk og finansiell støtte til lokal næringsutvikling, men ikke insitament til å utvikle innlandsfiske sammen med brukergruppene. Dette har enkelte steder ført til mindre muligheter for allmennheten gjennom begrenset tilgang, dyrere fiskekort etc.

I denne sammenheng ber FRIFO om en åpen diskusjon om de fremtidige konsekvensene dette kan medføre, som bortfall av lokalt engasjement og deltakelse. FRIFO ber om en klargjøring av kap. 7.2 ift tilføring av økonomiske ressurser for å "bedre fiskemuligheter for flere". FRIFO mener det er helt avgjørende at det tilføres økonomiske midler til frivillig innsats fra andre kilder enn landbruks- og næringsinteressene. Innlandsfiskeforvaltningen bør styrkes på regionalt og lokalt nivå der lokalkunnskapen finnes.

Vennlig hilsen
Friluftslivets fellesorganisasjon

Lasse Heimdal
generalsekretær